



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Sectio II. De nonnullis consuetudinibus in specie.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

ergo etiam per consuetudinem contrariam, si requisitas conditiones hæc habeat; Imò ob hanc ipsam rationem etiam leges circa Sacramentalia, nihil ad substantiam Sacramenti pertinentia, abrogari possunt, prout colligitur etiam ex *cañon. de trina 80. dist. 4. de consecrat.*

Sciendum 4. per consuetudinem saltem immemoriam, posse eam etiam legem abrogari, cui inserta est generalis clausula, quæ non tantum præcedentem consuetudinem tollit, sed futuram etiam prohibet (modò hanc non reprobet, aut damnet, velut irrationabilem) subditos in perpetuum obligans, non obstante quacunque contraria consuetudine in futurum; tum quòd consuetudo immemorialis majoris est potentia, quam sint aliæ consuetudines, ad quam impediendam specialis, & expressa derogatio requiretur, tum quòd sola prohibitio consuetudinis in futurum, non est sufficiens signum, quòd talis consuetudo sit irrationabilis, sed ad majorem cautelam additur, ut non concedatur, tam facile, legem tolli, viâ conniventia, & ne iudices facilem contrariam legem admittant præscriptionem. Quòd autem per consuetudinem immemoriam, à jure tamen reprobata, lex abrogari non possit, facit illius irrationabilitas, quam habet à jure, à quo non tam consuetudo legitima, quam corruptela censetur; nisi fortassis ita objectum talis consuetudinis reprobata mutatis circumstantiis mutaretur, ut jam utilis Republicæ & bono communi haberetur.

SECTIO II.

De nonnullis Consuetudinibus in specie.

§. I.

De quibusdam Consuetudinibus validis, & in specie à jure Canonico approbatis.

I. Poteest consuetudine introduci, ut non tantum rei dominium, sed etiam possessio ejus (saltem ficta fideiōne juris) sine reali & corporali rei apprehensione in alium transferatur; prout sumitur ex *c. ex litteris 2. h. t.* cum enim utroque jure cautum sit, sufficere, in quibusdam casibus, ad acquirendam possessionem rei, fictam illius apprehensionem juxta juris dispositionem, per clavium v. g. ad ædes traditionem, per annuli, gladij investituram &c. non apparet ratio, quare non hoc ipsum etiam consuetudine introduci possit, ita, ut per hujusmodi fictam apprehensionem omnes effectus, & omnia commoda veræ ac realis possessionis acquirantur.

II. Poteest consuetudine introduci, ut Episcopus in inquirendis, corrigendis, ac puniendis &c. excessibus suorum subditorum, uti & in alijs negotijs suæ Ecclesiæ, etiam arduis, quamvis de jure communi sine consilio sui Capituli ea expedire non possit, solus procedere possit, nihil requisito consilio aut consensu sui Capituli, prout habetur in *c. non est, 3. h. t. in 6. & c. ea noscitur 6. de his que sunt à Pralat. &c.* Quamvis enim illa jura, quæ præscribunt, sine consilio aut consensu Capituli, in rebus arduis

arduis nihil agere possit Episcopum, rationabilia sint, non tamen ex jure naturæ præscripta sunt, sed tantum ex jure positivo humano, ita ut, mutatis v. g. circumstantiis, rationabile etiam esse possit, quod sine consilio aut consensu taliter habito agere possit Episcopus, prout plerique færentur, extra alienationem bonorum Ecclesiasticorum sine consensu Capituli factam.

III. Potest introduci consuetudo in Ecclesia aliqua, quæ antiquiores Canonici gradatim præbendas sibi meliores, in Ecclesia suâ vacantes intra viginti dies à tempore scientiæ habitæ computandos, optare sive eligere possint, non obstante mandato Papæ alicui concessio, ut de præbenda proximè ibi vacatura, ipsi provideatur (prout habetur statutum in *a. ult. h. t. in 6.* tum quod æquitas naturalis dicitur, majore eos honore & commodo efficiendos, qui diutius Ecclesiæ tali servierunt, tum quod Pontifex suo mandato non velit præjudicare laudabili consuetudini loci alicujus, nisi per clausulam derogatoriam certâ ex causâ id exprimat) si tamen in tali Ecclesia aut beneficio optio locum habeat, qualem non censetur habere in illis Ecclesiis, ubi certus numerus Canonico- rum, aut certa divisio præbendarum non est; nec in beneficiis apud Sedem Apostolicam vacantibus juxta citatum *e. ult. 5. in præbend.* aut beneficiis Papæ reservatis, & probabiliter nec in beneficiis ex causa permutationis vacantibus *argu. Clement. unica de rer. permut.* quamvis in casu, quo præbendæ tantum temporales permurantur, contrarium etiam probabile sit.

§. II.

De pluribus Consuetudinibus invalidis, & à jure Canonico specialiter prohibitis, ac reprobatis.

I. Illæ consuetudines, quæ per se, & directè magnum gravamen inferunt Ecclesiis, aut Personis Ecclesiasticis irritæ sunt, & ut tales declarari debent, prout sumitur *ex c. 1. h. t. juncta Gloss. V. Consuetudines*, vel certè officio judicis Ecclesiastici tolli debent, si ab initio non fuerunt multum onerosæ Ecclesiæ, ex post facto tamen multum gravamen Ecclesiæ intulerunt, (cùm enim consuetudo vim legis obtineat, consequenter sicuti lex talis irrita est, ita etiam consuetudo talis irrita erit) ita ut nec summo Pontifici, aut aliis Prælati Ecclesiasticis, liceat talia gravamina indebitè, & sine necessitate Clericis imponere.

II. Consuetudo etiam temporis immemoralis, secundum quam Principes & Magistratus sæculares propriâ auctoritate Ecclesiis vel Personis Ecclesiasticis, etiam in bonis suis Patrimonialibus tributa, aut collectas imponunt, vel vectigalia exigunt, nulla est, & à jure Canonico damnata, & reprobata *e. ult. h. t. c. quamquam de censibus in 6. c. non minus. 4. & c. adversus 7. de immunit. Eccles.* cùm enim hæc talia facere sint actus propriè dicitæ jurisdictionis, sæcularibus autem in Clericos nulla competat jurisdictio, *argu. c. 2. de judiciis*, consequenter nulla præscriptio illis prodesse poterit. Accedit, quod incapax possidendi, sit etiam incapax præscribendi, Laicus autem nullum jus spirituale

uale possidere potest, quale jus est jurisdictionis in Clericos, consequenter neque hoc præscribere poterit.

III. Non potest consuetudine introduci, ut auditis utriusque partis allegationibus, à quibuscunque præsentibus litteratis & illiteratis causæ decidantur, cùm nō sententia à iudice non suo, sive ab eo, qui jurisdictionem non habet, lata, nulla sit: quamvis enim cujuscunque mens audiri possit circa negotium propositum, sententiam tamen ferre, cui iuste debeat pars, jurisdictionem requirit.

IV. Non possunt inferiores Clerici etiam Presbyteri, non Episcopi, ulla etiam immemorali consuetudine acquirere facultatem exercendi ea, quæ sunt ordinis Episcopalis, *c. quanto 4. h. t.* cùm enim hi non sunt capaces actuum exercendorum, pro quibus præscriptione introducitur consuetudo, consequenter neque talis consuetudinis introducendæ sunt capaces; & quamvis per privilegium à Pontifice obtentum, talium actuum exercendorum capax fieri possit etiam inferior Sacerdos, non tamen hoc fieri potest per præscriptionem etiam immemorabilem, cùm potentius sit privilegium ad capacitatem talem obtinendam, quàm sit præscriptio, ut colligitur ex *relato c. quanto.*

V. Nulla etiam est ea consuetudo, per quam disciplina Ecclesiastica, interdictum v. g. generale, suspensio, cessatio à Divinis &c. solvitur *c. cum inter 5. h. t.* cùm enim per censuras tales, aut earum incurrendarum periculum, fideles in officio contineantur, aliud non est, tales censuras tollere, quàm nervum

Compend. Pirhing.

Discipline Ecclesiasticæ solvere, quod utique irrationabile est: & quamvis per privilegium à summo Pontifice concessum omnes effectus talium censurarum in certis circumstantiis cessare possint, per consuetudinem tamen hoc fieri non potest, cùm consuetudo talis irrationabilis sit.

VI. Nulla etiam est ea consuetudo, quæ Prælati immediatè subjecti Sedi Apostolicæ sine licentiâ hujus, Ecclesias suas dimittunt. *c. cum venerabilis 7. h. t.* vel juxta quam putant, se legitime electos non teneri confirmationem à superiore petere *argu. c. qualiter 17. de elect.* (quia per tales consuetudines destrueretur bonus Ordo & Disciplina Ecclesiæ) ita ut nec temporis immemoralis consuetudo in contrarium aliquid operetur; quamvis enim consuetudo immemoralis vim tituli habeat, aut privilegium præsumere velit, nihil tamen in illis casibus operatur, in quibus consuetudo tanquam iniqua, & irrationabilis à jure reprobata est.

VII. Nulla est consuetudo, vi cujus Capitulum, sive Collegium Canonicorum, antiquas Ecclesiæ consuetudines, vel constitutiones approbatas, absque consensu ordinarii immutare se posse putat *c. cum consuetudinis 9. h. t.* cùm consuetudo ad perturbandam magis Ecclesiæ disciplinam, quàm conservandam conducatur, nisi à laxiori vivendi modo contra primævum institutum ad primum iterum originem reducatur.

VIII. Nulla etiam est consuetudo, per quam homines ad peccandum inducuntur *c. ex parte 10. h. t.* cùm consuetudines tales sint vel maximè irrationabiles.

G

IX. Non

IX. Non potest consuetudine introduci, ut in eadem Ecclesiâ idem Canonicus, duos Personatus, duas Dignitates, vel duo Officia, vel canonicalem præbendam simul cum dignitate, personatu, aut officio, absque licentiâ summi Pontificis habeat, cum talis consuetudo sit inimica sacris Canonibus, & de radice ambitionis, ac velut corruptela reprobetur in *c. 1. h. t. in 6.*

X. Nulla etiam est consuetudo, ut à Vicario Generali ad Episcopum appellari possit, cum unum idemq; sit utriusq; tribunal, *c. 2. h. t. in 6.* nec consuetudo aliqua impedire potest, quo minus Legati Apostolicæ Sedis recipiantur, aut liberè terras, ad quas destinantur, ingrediantur *extravag. uni. h. t. inter com.* cum iuxta jurisdictioni Pontificiæ talis consuetudo graviter noceat.

TITULUS V.

DE POSTULATIONE PRÆLATORUM.

§. I.

Quid, & quotuplex sit Postulatio, & quomodo ab Electione differat.

Resp. 1. Postulationem propriè & strictè dictam, prout ab Electione differt, esse petitionem Collegij seu Capituli, factam à Superiore, ut ille, qui propter defectum, vel impedimentum Canonicum, de jure communi, ad Prælaturam, vel Dignitatem Ecclesiasticam eligi non potest, ad eandem per dispensationem admittatur, si tamen in tali inhabilitate dispensare solent superiores: ut aded postulatio introducta sit in subsidium electionis; & præcipuè tantum in his ab electione differt, quod hæc juri, quod acquirit legitimè electus, qui electionem admittit, postulatio verò gratiæ imitatur; quod electio fiat de Persona habili, postulatio verò sit Personæ de jure impeditæ; & quod denique electus in electionem absolute con-

sentire possit, postulatus verò tantum sub conditione dispensationis obtineat.

Resp. 2. Duplicem esse postulationem, tolemnem aliam, aliam non solemnem, sive simplicem; solemnis est, quæ fit à superiore super impedimento canonico, in quo potest ille, & solet dispensare, quam superiore responsione definitivimus. Simplex, sive non solemnis est, quæ non tam in impedimento canonico dispensat, inhabilem habilitando, quàm licentiam, ac facultatem à superiore v. g. petit, ne lædatur jus aliquod illius; sic religiosus illegitimè natus, si ad Episcopatum assumatur, solemniter, & non solemniter postulari debet, solemniter à Pontifice, ut cum eo, qui ratione natalium inhabilis est ad dignitatem Ecclesiasticam, super hac inhabilitate dispensetur; non solemniter autem à Prælato suo, ut ne illi invito subtrahatur, qui ratione religiøsæ obedientiæ illi subjectus est.

§. II. De